

BEWAREN OF Vernietigen?

“Moeten we alles bewaren?”, “Hoe lang moet ik dit document bijhouden?” Het zijn enkele vragen die onze dienst vaak ontvangt. Maar hoe zit dat nu exact: moeten we alles bewaren, of mogen we ook vernietigen? En hoe gaat dit dan?

Een lokaal bestuur maakt en ontvangt heel veel informatie en documenten, zowel op papier als digitaal. Deze zijn van belang voor de goede werking van het bestuur, maar ook voor publieke verantwoording, rechtsvinding en vanuit cultuur-historisch standpunt.

Het is echter onmogelijk om alles tot in de eeuwigheid bij te houden. We moeten de omvang van de informatie beheersbaar en toegankelijk houden. Bovendien is niet alle informatie even belangrijk. Om te bepalen wat een bestuur wel/niet moet bijhouden en archiveren baseren we ons op archiefselectielijsten. Deze lijsten zijn via een werkgroep van de VVBAD vzw opgesteld door archivariissen van Vlaamse lokale besturen, waarna het Rijksarchief ze bekrachtigde. Deze selectielijsten bieden een systematisch overzicht van alle papieren en digitale reeksen van een bestuur met de vermelding van hun bewaartermijnen. Een bewaar-

termijn bepaalt hoe lang een document moet bijgehouden worden.

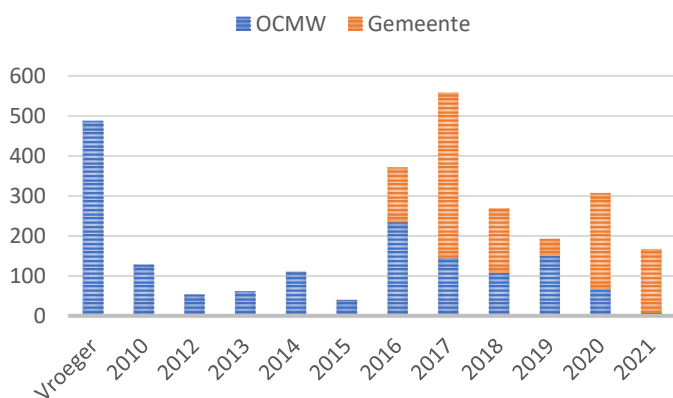
Hoe verloopt een archiefvernietiging praktisch in het Meetjesland? De dossiers waarvan de bewaartermijn verstreken is, worden door de archief- en documentbeheerder opgelijst. Deze lijst wordt eerst intern in het bestuur teruggekoppeld naar de diensthoofden en de algemeen directeur. Na het verkrijgen van hun fiat moeten we conform artikel 5 van de archiefwet van 24 juni 1955 nog toestemming tot vernietiging van overheidsdocumenten vragen aan het Rijksarchief. Eenmaal we ook van hieruit goedkeuring hebben, contacteren we, voor papieren archief, de firma die instaat voor het vernietigen van de (vertrouwelijke) documenten.

Een deel van de bovenstaande procedure zal echter in de komende jaren verdwijnen. Met de komst van het bestuursdecreet, eind 2018, werd de wettelijke basis voor selectie en vernietiging gewijzigd. Hoewel de wetgeving werd aangepast, bevinden we ons nu in een overgangsfase. De oude manier van werken kan dus nog altijd worden toegepast, maar ondertussen worden voorbereidingen genomen om van start te kunnen gaan met de nieuwe manier van werken. Nu wat houden deze wijzigingen precies in?

In de plaats van algemene archiefselectielijsten komen er nu specifieke selectieregels per bestuur. Deze regels worden door de besturen zelf opgesteld en goedgekeurd door de Selectiecommissie Gemeenten. Deze commissie heeft de verantwoordelijkheid inzake archiefselectie van de VVBAD en het Rijksarchief overgenomen. Net zoals hun voorgangers, gelden de selectieregels zowel voor papieren als digitaal archief.

Wanneer een bestuur een aantal selectieregels heeft opgesteld en deze werden door de selectiecommissie aanvaard, dan komen ze in het serieregister terecht. Het serieregister is een digitaal portaal waar alle gepubliceerde series terecht komen en iedereen ze kan raadplegen. Dit kadert mooi in het principe van actieve openbaarheid voor openbare besturen.

AANTAL STREKKENDE METER PAPIEREN ARCHIEF VERNIETIGD PER JAAR

Papier archief vernietigen zorgt vaak voor een serieuze plaatswinst en een efficiënter depotbeheer (foto voor en na vernietiging).

En wat met de praktische invulling van archiefvernietiging, wijzigt deze dan ook? Ja, maar op een minieme wijze. In essentie valt de tweede stap, m.a.w. de goedkeuring van het Rijksarchief, weg. Vroeger waren twee selectielijsten geldig voor alle gemeenten, waardoor extra controle (en dus goedkeuring) wel noodzakelijk was. Aangezien nu het Rijksarchief zelf ook zetelt in de Selectiecommissie Gemeenten en de selectieregels per bestuur door hen worden goedgekeurd, valt deze extra goedkeuring weg. Dit zou in theorie het vernietigingsproces vlotter moeten laten verlopen.

Wist je dat er onder de archiefdienst van de Welzijnsband reeds 1600 strekkende meter OCMW archief en 1050 strekkende meter gemeentearchief werd vernietigd? Dat is een jaarlijks gemiddelde van zo'n 105 strekkende meter OCMW archief en 175 strekkende meter gemeentearchief. Op de foto's in de hoofding en op het einde van deze nieuwsflash zie je voorbeelden van recente selecties voor vernietiging in het Meetjesland.

